

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 2516/24
7.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јасминке Бакић, председника већа, Маје Цветић и Мирославе Вучетић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Секулић, адвокат из Београда, Гандијева 144/15, против туженог "Политика" а.д. Београд, Цетињска 1, чији је пуномоћник Марија Тасић, адвокат из Београда, Светогорска 33/3, ради утврђења дискриминаторског поступања и др., одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П1 3/22 од 7.3.2024. године, у седници већа одржаној дана 7. августа 2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Вишег суда у Београду П1 3/22 од 7.3.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 3/22 од 7.3.2024. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужени повредио право тужиоца на уживање под једнаким условима свих права у области рада, као и право на правичне и задовољавајуће услове рада, чиме је против тужиоца извршена дискриминација. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због повреде права на углед исплати износ од 100.000,00 динара, због повреде права личности износ од 100.000,00 динара, и због повреде права на уживање под једнаким условима у области рада и на правичне задовољавајуће услове рада износ од 100.000,00 динара, све за затезном каматом од дана наступања штетне радње до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 126.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема

пресуде.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у целости из свих законских разлога, са предлогом као у жалби.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Сл.гласник РС” бр. 72/11...55/14), Апелациони суд у Београду као другостепени суд је нашао, да је жалба тужиоца неоснована.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити се жалбом тужиоца указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би могле бити од утицаја на њену правилност и законитост.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу ког туженог на радном месту у служби обезбеђења и безбедности, обављајући посао на теретној капији у погону тужене у Крњачи, са сменским радом и у исто време био члан синдиката Црвени синдикат Србије. Решењем туженог број 1138 од 10.6.2016. године, тужиоцу је отказан уговор о раду због повреде радне дисциплине и радних обавеза јер је самовољно напустио радно место. Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1657/16 од 18.4.2018. године, која је постала правоснажна 11.4.2019. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење тужене број 1138 од 10.6.2016. године, о отказу уговора о раду тужиоца, да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и да му исплати штету у висини изгубљене зараде са припадајућим доприносима као и штету због провредe права угледа, права личности и права на уживање под једнаким условима у области рада и на правичне задовољавајуће услове рада, све у износима од по 100.000,00 динара. Тужбом у овој парници тужилац је захтевао да се утврди да је према њему извршена дискриминација у области рада јер је тужени према њему поступао на дискриминаторски начин због његовог личног својства - чланства у Самосталном Црвеном Синдикату Србије, те да су у решењу од 10.6.2016. године, о отказу уговора о раду, само формално наведене повреде радне обавезе које нису постојале.

Полазећи од овако утврђеног чињенично стања, првостепени суд је сходно одредбама члана 2, 3 став 1, 4 став 1, 5, 6, 7, 8, 15 став 1 и 2, 16, 41 и 43 Закона о забрани дискриминације (Службени гласник РС”, бр. 22 од 30. марта 2009), одредби члана 18 и 19 Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 24/05....75/14) оценио, да тужбени захтев тужиоца није основан и одлучио је као у ставу првом изреке ожалбене пресуде. Наведено из разлога што је нашао да тужилац није доказао постојање битног елемента појма дискриминације и да указивање тужиоца да на радном месту тужиоца није постојао одговарајући тоалет, да је тужилац био распоређен у сменама које су, по његовим наводима, биле неодговарајуће и да је од стране претпостављених вербално нападан због оснивања синдиката, не упућују на дискриминацију у смислу цитраних одредби закона нити су тужиоцу неоправдано ускраћена права и слободе у области рада односно задовољавајући услови рада у односу на остале запослене на радном месту у Служби обезбеђења код туженог.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, када је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца у ставу првом изреке, дајући за своју одлуку довољне разлоге које прихвата и овај суд у поступку по изјављеном правном леку.

Наиме, имајући у виду резултате изведених доказа, по оцени другостепеног суда, на несумњив начин утврђено је да тужбени захтев тужиоца није основан. Одредбом члана 2 став 1 тачке 1 Закона о забрани дискриминације, према којој дискриминација и дискриминаторско поступање означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или група, као и на чланове њихових породица или њима блиских лица на отворени или прикривен начин а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима.

Одредбом члана 6 Закона о забрани дискриминације, прописано је да непосредна дискриминација постоји ако се лице или група лица због његовог, односно њиховог личног својства у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем стављају или су стављени у неповољнији положај или би могли бити стављени у неповољнији положај.

Одредбом члана 7 Закона о забрани дискриминације, прописано је да посредна дискриминација постоји ако се лице или група лица због његовог, односно њиховог личног својства у ставља у неповољнији положај актом, радњом или пропуштањем које је привидно засновано на начелу једнакости и забрани дискриминације осим ако је то оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

Одредбом члана 8 Закона о забрани дискриминације, прописано је да повреда начела једнаких права и обавеза постоји ако се лицу или групи лица због његовог, односно њиховог личног својства неоправдано ускраћују права и слободе или намећу обавезе које су у истој или сличној ситуацији не скраћују или не намећу другом лицу или групи лица ако су циљ или последица предузетих мера неоправдани, као и ако не постоји сразмера између предузетих мера и циља којим се ове мере остварују.

Одредбом члана 16 став 1 Закона о забрани дискриминације, прописано је да је забрањена дискриминација у области рада, односно нарушавања једнаких могућности за заснивање радног односа или уживања под једнаким условима свих права у области рада, као што су право на рад, на слободан избор запослења, на напредовање у служби, на стручно усавршавање и професионалну рехабилитацију, на једнаку накнаду за рад једнаке вредности, на правичне и задовољавајуће услове рада, на одмор, на образовање и ступање у синдикат, као и на заштиту од незапослености. Ставом другим је прописано да заштиту од дискриминације из става првог овог члана ужива лице у радном односу, лице које обавља привремене и повремене послове или послове по уговору о делу и другом уговору, лице на допунском раду, лице које обавља јавну

функцију, припадник војске, лице које тражи посао, студент и ученик на пракси, лице на стручном оспособљавању и усавршавању без заснивања радног односа, волонтер и свако друго лице које по било ком основу учествује у раду. Ставом трећим је прописано да се не сматра дрском дискриминацијом прављење разлике искључењем и давања првенства због особености одређеног посла код кога лично својство лица представља стварни и одлучујући услов обављања посла, ако је сврха која се тиме жели постићи оправдана, као и предузимање мера заштите према појединим категоријама лица из става два овог члана (жене, труднице, породиље, родитељи, малолетници, особе са инвалидитетом и други).

Одредбом члана 45 став 2 Закона о забрани дискриминације, прописано је да уколико тужилац учини вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, терет доказивања да услед тог акта није дошло до повреде начела једнакости, односно начела једнаких права и обавеза сноси тужени.

Одредбом члана 18 Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09) је прописано да је забрањена непосредна и посредна дискриминација лица која траже запослење као и запослених, с обзиром на пол, рођење, језик, расу, боју коже, старост, трудноћу, здравствено стање, односно инвалидитет, националну припадност, вероисповест, брачни статус, породичне обавезе, сексуално опредељење, политичко или друго уверење, социјално порекло, имовинско стање, чланство у политичким организацијама, синдикатима или неко друго лично својство.

Одредбом члана 19 став 1 наведеног Закона о раду је прописано да непосредна дискриминација у смислу овог закона јесте свако поступање узроковано неким од основа из члана 18 овог закона којим се лице које тражи запослење као запослени ставља у неповољнији положај у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији Ставом другим истог члана је прописано да посредна дискриминација у смислу овог закона постоји када одређена на изглед неутрална одредба критеријум или пракса ставља или би стављао у неповољнији положај у односу на друга лица, лице које тражи запослење, као и запосленог, због одређеног својства, статуса, опредељења или уверење из члана 18 овог закона.

Чланом 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (Рим, 4. новембра 1950.) прописано је да се уживање права и слобода предвиђених у овој Конвенцији обезбеђује без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, веза с неком националном мањином, имовно стање рођење или други статус.

С обзиром на наведене законске одредбе правилно је првостепени суд закључио да тужени није извршио дискриминацију према тужиоцу.

Како је прихватио чињенично стање утврђено у првостепеном поступку и закључио да је првостепени суд доношењем ожалбене пресуде, у ставу првом изреке, правилно применио материјално право, Апелациони суд у Београду је, у смислу правила из одредбе члана 396 став 2 Закона о парничном поступку, оценио да у конкретном случају нема потребе за детаљним образлагањем пресуде.

Наводи жалбе тужиоца да је тужени поступао према тужиоцу на дискриминаторски начин због његовог личног својства - чланстава у Независном самосталном црвеном синдикату Србије, те да су у решењу од 10.6.2016. године, о отказу уговора о раду тужиоцу, само формално наведене повреде радне обавезе које нису постојале, су неосновани и без утицаја на доношење другачије одлуке по жалби, имајући у виду да је изведеним доказом несумњиво утврђено да је предмет оцене законитости решења о отказу уговора о раду тужиоцу због непоштовања радне дисциплине и повреде радне обавезе био у парници по тужби тужиоца против туженог ради поништаја решења о отказу уговора о раду, у којој је донета пресуда Првог основног суда у Београду ПП 1657/16 од 18.4.2018. године, која је постала правоснажна 11.4.2019. године, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење тужене број 1138 од 10.6.2016. године, о отказу уговора о раду тужиоца, да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и да му исплати штету у висини изгубљене зараде са припадајућим доприносима као и штету због повреде права угледа, права личности и права на уживање под једнаким условима у области рада и на правичне задовољавајуће услове рада, све у износима од по 100.000,00 динара. Наиме, у конкретном случају се не ради о кршењу правила о забрани дискриминације јер је утврђено да тужилац, као запослени, доношењем наведеног решења туженог, није стављен у неповољан положај због свог статуса односно активности у синдикату, већ да је учинио повреду радне дисциплине и радне обавезе које су биле основ доношења решења о отказу уговора о раду тужиоцу, због чега се тужилац не може ослободити те одговорности позивањем на кршење правила о забрани дискриминације.

Правилно је поступио првостепени суд када је одбио захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу, на име накнаде нематеријалне штете, исплати износе означене у ставу другом изреке пресуде, имајући у виду да је утврђено да тужени није дискриминаторски поступао према тужиоцу, те је стога и неоснован захтев тужиоца за овај вид накнаде нематеријалне штете.

Код доношења одлуке цењени су и сви остали наводи жалбе тужиоца, али исте овај посебно не образлаже, налазећи да су без утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари, при чему су исти већ били предмет правилне оцене првостепеног суда и њима се не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и правилне примене материјалног права.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде јер је донета правилном применом одредби члана 153 и 154 ЗПП-а, и довољно је образложена.

На основу изложеног и применом одредбе члана 390 и 165 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...55/14), одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Јасминка Бакић с.р.**

За тачност отправка, Управитељ писарнице,
Јасмина Ђокић